

กฤษณะ มุขแก้ว 2555: สถานภาพการจัดการทรัพยากรปูม้าในอ่าวพังงา: กรณีศึกษา
การมีส่วนร่วมของประชาชนบ้านบางพัฒนา ตำบลบางเตย อำเภอเมือง จังหวัดพังงา
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์ทางทะเล) สาขาวิทยาศาสตร์ทางทะเล
ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
รองศาสตราจารย์ศรัณย์ เพ็ชรพิรุณ, Ph.D. 215 หน้า

กระบวนการการมีส่วนร่วมของชุมชนประมงในอ่าวพังงา มีความสำคัญยิ่งต่อการอนุรักษ์
และจัดการทรัพยากรปูม้า งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปส่วนบุคคล สังคม
เศรษฐกิจ ทรัพยากรปูม้า ระดับการมีส่วนร่วม รวมถึงปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจและการทำ
ประมงต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรปูม้า และปัจจัยการมีส่วนร่วมต่อความพึงพอใจ
การดำเนินงาน โครงการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง(โครงการCHARM) ในพื้นที่ศึกษาบ้านบางพัฒนา
ตำบลบางเตย อำเภอเมือง จังหวัดพังงา จำนวน 65 ครัวเรือน เก็บข้อมูล 2 ส่วน คือ ข้อมูลทุติยภูมิ
จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลปฐมภูมิ จากแบบสอบถาม สัมภาษณ์ การวัดขนาดกระดองปูม้า
ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนทำประมงอวนจมปูม้าเป็นอาชีพหลัก เพราะเลี้ยงสัตว์น้ำ
ทำกะปิและค้าขายเป็นอาชีพเสริม นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ภายในชุมชน
ส่วนใหญ่มีหนี้สินจากค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ การมีส่วนร่วมจัดการทรัพยากรปูม้าอยู่ใน
ระดับมาก จากกิจกรรมโครงการธนาคารปู การทำประมงปูม้าตามข้อกำหนดชุมชน การกำหนด
พื้นที่อนุรักษ์ปูม้าหน้าชุมชน โดยภาพรวมเพศชายจะมีส่วนร่วมมากกว่าเพศหญิง ในขณะที่ปัจจัย
ทางเศรษฐกิจและการทำประมงตัวแปรในช่วงที่มีรายได้มากเท่านั้นที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม
นอกจากนี้ประชาชนที่มีส่วนร่วมมาก มีความพึงพอใจต่อโครงการจัดการทรัพยากรชายฝั่งมาก
เช่นกัน โดยพบว่า หลังจากสิ้นสุดโครงการดังกล่าวแล้ว กิจกรรมต่างๆสามารถดำเนินไปได้ด้วย
ชุมชน แม้จะประสบปัญหาบ้าง ผลลัพธ์ที่ได้จากการมีส่วนร่วม สามารถนำไปสู่การสร้างกิจกรรม
การอนุรักษ์ มาตรการการจัดการและสนับสนุนอาชีพประมงปูม้าที่ยั่งยืนของชุมชนในอ่าวพังงา